

Vlaanderen
is materiaalbewust

Intersoil 2017

Bodem, grond en baggerspecie: op één lijn?

De stand van zaken in Vlaanderen

Brussel, 23 november 2017

Johan Ceenaeme

OVAM

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Vlaamse bodemregelgeving

- Vlaams Bodemdecreet van kracht sinds 1 juni 2008
- Vroeger: Bodemsaneringsdecreet van 1995
- Bodemdecreet = Decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming
- VLAREBO = Besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2007 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de bodemsanering en de bodembescherming

Bodembeleid - regelgeving

Doelstelling : het voorkomen
van **bodemverontreiniging**
en het realiseren van
bodemsanering.

Vlaanderen
is materiaalbewust

26/11/2017 | 3

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Voornaamste krachtlijnen

- Inventarisatie en identificatie van verontreinigde gronden
  - Opleggen van bodemonderzoeksplichten
  - Organisatie van een Grondeninformatieregister → bodemattest
- Systematische aanpak van bodemverontreiniging - traject van bodemonderzoeken en bodemsanering
- Effectieve aanpak van bodemverontreiniging door onderscheid tussen saneringsplicht en –aansprakelijkheid
- Ambtshalve optreden OVAM bij vrijstelling saneringsplicht of in het kader van handhaving
- Beheer van uitgegraven bodem

Grondverzetsregeling - Wetgeving

- Decreet van 3 december betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

- 1° afvalstof : elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen. Worden niet als afvalstoffen beschouwd:

- e) onuitgegraven bodem, met inbegrip van duurzaam met de bodem verbonden gebouwen

- HOOFDSTUK 4. Afbakening van de afvalfase

- Artikel 38. Uitgegraven bodem wordt niet beschouwd als een afvalstof indien gebruikt overeenkomstig de voorwaarden voor het gebruik van uitgegraven bodem, vermeld in het decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming en de uitvoeringsbesluiten ervan

Grondverzetsregeling - Wetgeving

- Decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming (Bodemdecreet)
- Besluit van 14 december 2007 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming (VLAREBO)
- Hoofdstuk XIII : Vermijden van het risico op verspreiding van bodemverontreiniging bij gebruik van uitgegraven bodem
- Principes
  - Technisch verslag : bodemonderzoek van de uit te graven bodem
  - Gebruiksbepalingen : i.f.v. milieuhygiënische kwaliteit en het beoogde gebruik
  - Bodembeheerrapport : geattesteerd gebruik van de uitgegraven bodem volgens de traceerbaarheidsprocedure en gebruiksbepalingen

Grondverzetsregeling - Toepassingsgebied

Gebruik van **uitgegraven bodem, gereinigde** uitgegraven bodem of uitgegraven bodem waarop een **fysische scheiding** wordt toegepast waarbij samenstelling van de uitgegraven bodem **voldoet** aan de voorwaarden voor gebruik van VLAREBO hoofdstuk XIII

NIET

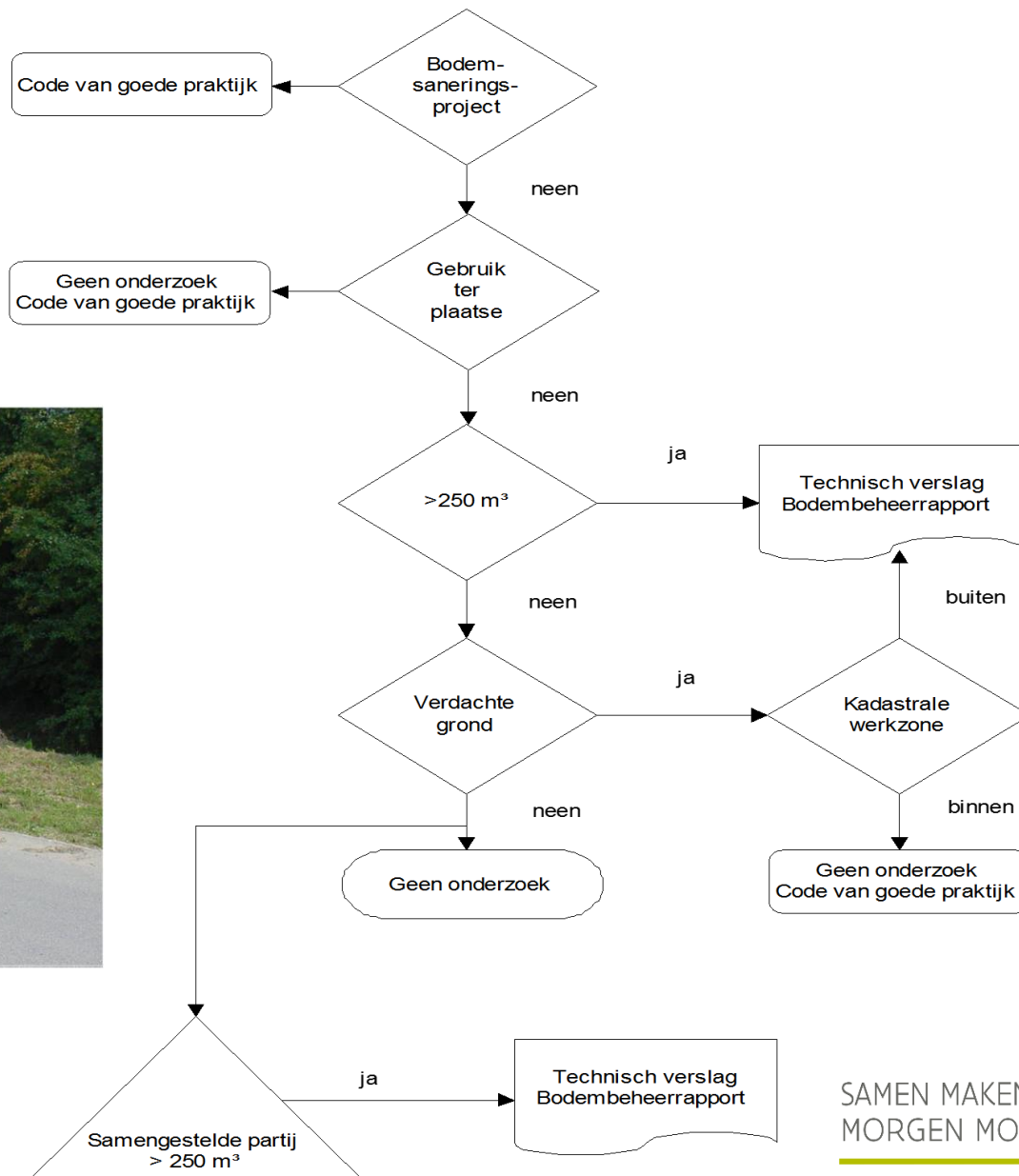
- Bagger- en/of ruimingspecie
  - Opbraakmateriaal (puin, stabilisé, zeef/brekerzand, ...)
  - Samenstelling voldoet niet aan voorwaarden VLAREBO
- } VLAREMA
- Primaire delfstoffen
  - Delfstoffen uit grindwinningsgebieden
  - Ingevoerde minerale delfstoffen
- } VLAREOP

Grondverzetsregeling - Toepassingsgebied

- Verdachte grond
  - Risicoground
  - Grondeninformatieregister en concentraties > bijlage V (richtwaarden)
  - Weg, oude wegbedding of wegberm
  - Gronden met aanwijzingen voor concentraties > bijlage V (richtwaarden), aangewezen door Vlaamse minister
-
- Kadastrale werkzone
  - Projectzone
  - Betekenisvolle soortgelijke kenmerken
  - Effect op milieu
  - Effect op volksgezondheid

Art. 173

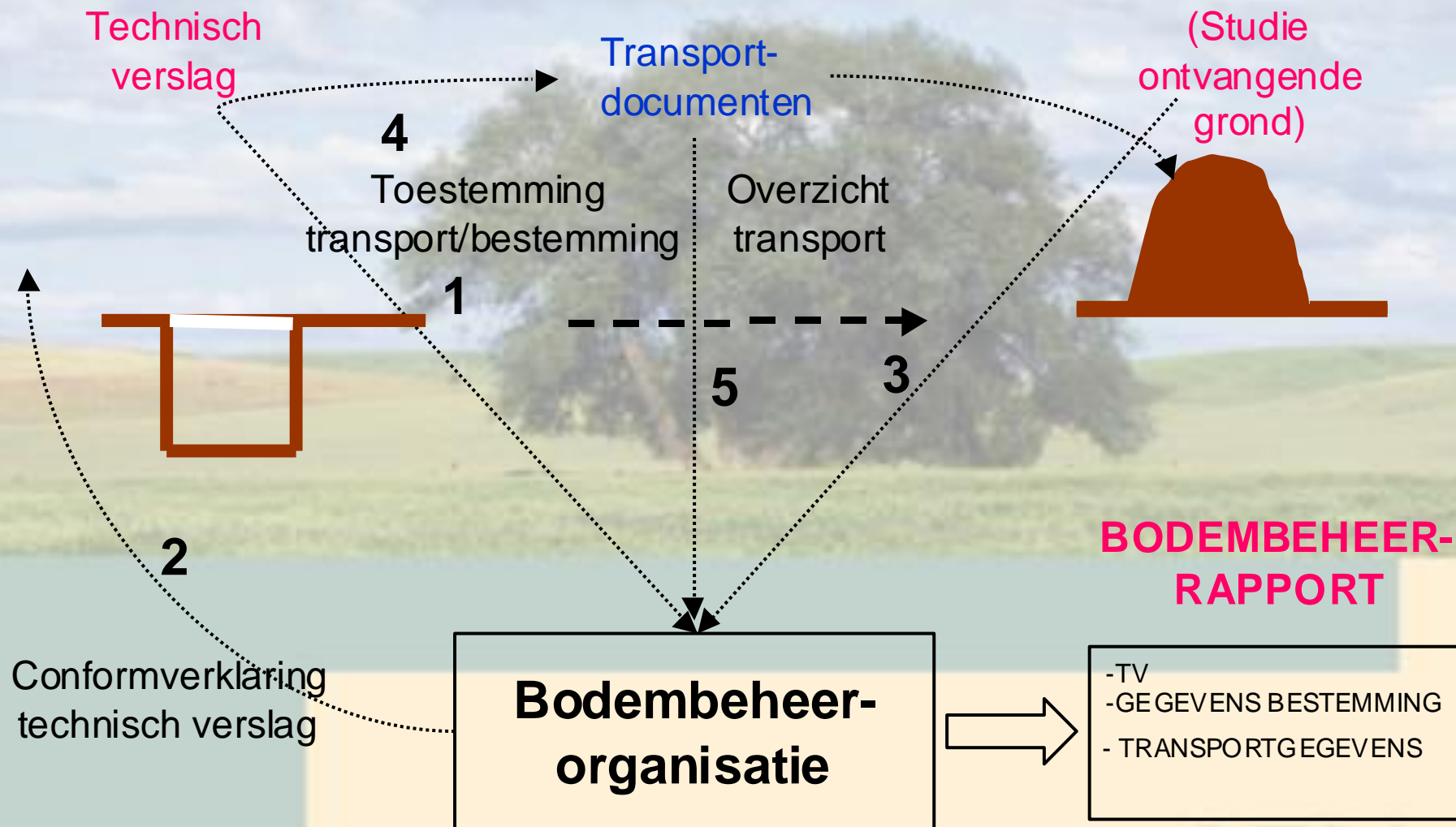
Grondverzetsregeling - Gebruik

- Gebruik als bodem
- Buiten de kadastrale werkzone
- Binnen kadastrale werkzone
- Gebruik in de zone voor gebruik ter plaatse
  - leidingwerken
  - oevers
- Bouwkundig bodemgebruik / Gebruik in of als vormvast product
- MB mei 2008 – Lijst toepassingen

Herkomst

Transport

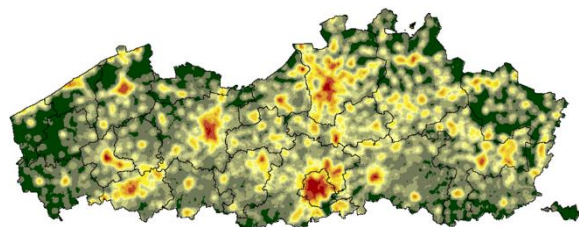
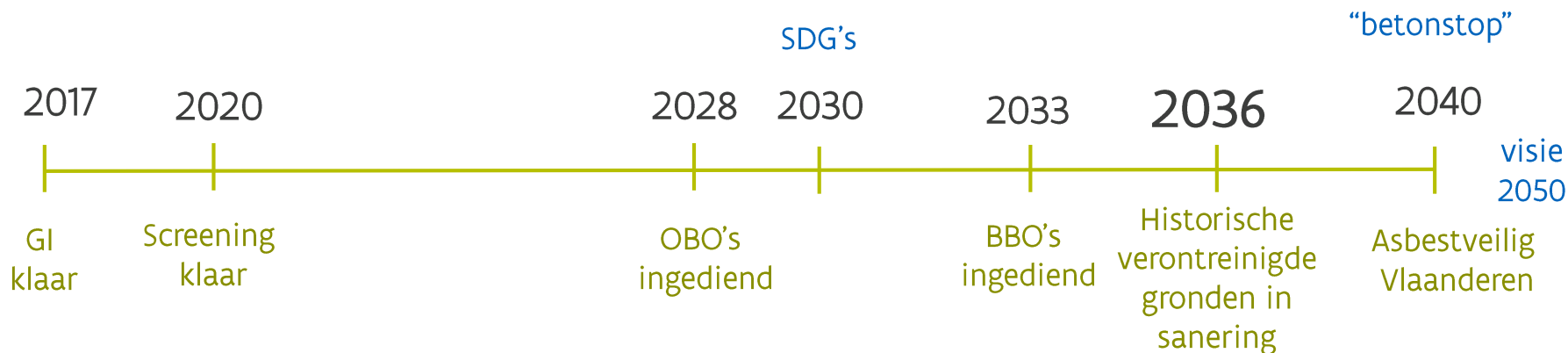
Bestemming

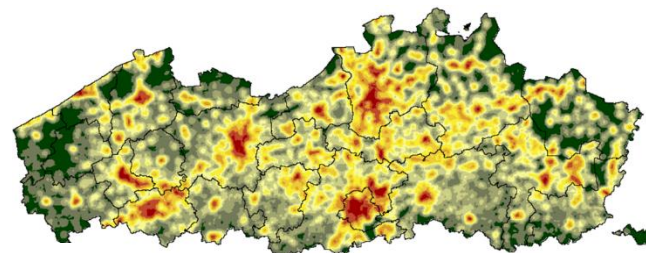
Onderscheid bodem - afvalstof

- Bodemdecreet – Materialendecreet (bodem versus afvalstof)
- Uitgegraven, niet-verontreinigde bodem met minder dan 25% bodemvreemde stenen is geen afvalstof volgens het Materialendecreet.
- Uitgegraven bodems met 25% of meer stenen worden gecatalogeerd als afvalstoffen cf. het Materialendecreet → **gemengde afvalstroom**
- Afzeven verplicht
- Eens afgezeefd:
- Bodem via VLAREBO
- Stenen via VLAREMA → breker (eenheidsreglement)
- Uitgegraven bodems met 75% of meer stenen worden ook gecatalogeerd als afvalstoffen cf. het Materialendecreet. → onmiddellijke afvoer naar breker

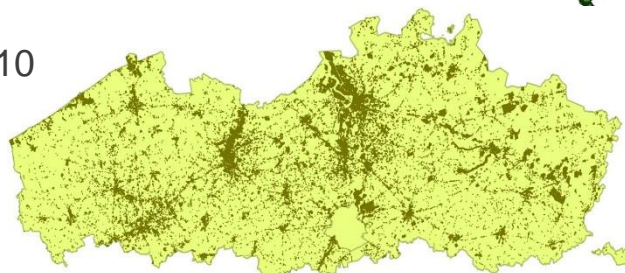
Timing voor de toekomst

Verstedelijkingsgraad 2010

Verstedelijkingsgraad 2050

OVAM dossiers 2017

Wijzigingen Bodemdecreet

- ▶ **Definitieve goedkeuring van de teksten op de Vlaamse regering van 14 juli 2017**
- ▶ **Verder traject: goedkeuring door Vlaams Parlement**
- ▶ **Planning: definitieve goedkeuring wijziging decreet 2017 – inwerkingtreding voorjaar 2018**
- ▶ **Doelstelling van de wijziging is o.m.:**
  - in 2036 is de bodemsanering voor alle historische bodemverontreiniging opgestart
  - uitbreiding van de regeling grondverzet tot bodemmaterialen

Wijzigingen Bodemdecreet

- ▶ **Verplichting tot medewerking audits, uitgevoerd door de OVAM bij de bodemsaneringsdeskundige (kantoor, terrein, ...) – nodige gevolg geven aan het auditsverslag – corrigerende maatregelen in plan van aanpak, voor te leggen aan de OVAM**
- ▶ **Meer verantwoordelijkheid voor bodemsaneringsdeskundigen – beoordeling van bodemonderzoeken**
  - Overgang van productcontrole naar procesaudit
  - Regeling voor OBO, BBO, OBBO en siteonderzoek:
    - × OVAM behoudt de mogelijkheid tot conformverklaring maar dient dit te doen binnen zestig dagen
    - × Niet langer veralgemeende conformverklaring maar de OVAM spreekt zich enkel uit over de aard en de ernst van de bodemverontreiniging

Wijzigingen Bodemdecreet

- ▶ **Algemene verplichting tot opmaak van een oriënterend bodemonderzoek tegen 31 januari 2027**
  - voor exploitanten en eigenaars van risicogronden met historische activiteiten
  - Vrijstellingsmogelijkheid voor de onderzoeksplicht 2027
    - × niet zelf geëxploiteerd
    - × exploitatie uitgevoerd vooraleer persoon eigenaar werd
    - × sinds verwerving particulier gebruik
    - × bij verwerving door vererving: erflater voldoet aan voorgaande voorwaarden
  - Particulieren kunnen vrijstelling onderzoeksplicht inroepen bij de overdracht van risicogronden
  - Overdracht van vrijstelling onderzoeksplicht mogelijk
  - Gronden met vrijstelling onderzoeksplicht: overname van het onderzoek (OBO of siteonderzoek) door de OVAM – *budget van 2,65 miljoen euro/jaar (binnen bestaande middelen)*
  - Invoering van een fasering (2021, 2023, 2027)

Wijzigingen Bodemdecreet

- ▶ **Bijstellen van de voorwaarden voor de bodemsaneringsorganisaties – bevorderen van fondsen**
  - Representativiteit
  - Schrappen verplichting BPBP
  - Opmaak algemeen bodempreventieplan door BSO
  - Kapstok om termijn vast te leggen voor aansluiting bij BSO
  - Erkenning blijft van kracht voor VLABOTEX
- ▶ **Inkanteling van de bodemmaterialen in regeling grondverzet**
  - Definitie van bodemmaterialen : uitgegraven bodem, baggerspecie, ruimingsspecie, grondbrij en bentonietslib
  - Bepalingen regelen het gebruik en de traceerbaarheid van de bodemmaterialen

Vlaanderen
is materiaalbewust

Dank voor uw aandacht Zijn er nog vragen?

Johan Ceenaeme

johan.ceenaeme@ovam.be

Vlaamse overheid

Openbare Vlaamse

Afvalstoffenmaatschappij

Stationsstraat 110

2800 Mechelen

T: 015 284 284

F: 015 203 275

www.ovam.be

info@ovam.be

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM